

TANTÁRGYI ADATLAP

1. Adatok a képzési programról

1.1. Felsőoktatási intézmény	Partiumi Keresztény Egyetem
1.2. Kar	Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar
1.3. Tanszék	Humántudományi Tanszék
1.4. Tanulmányi terület	Neveléstudomány
1.5. Képzési szint	BA (alapképzés)
1.6. Szak	Az óvodai és az elemi oktatás pedagógiája

2. A tantárgyra vonatkozó adatok

2.1. A tantárgy neve	Magyar nyelv (PP1106)
2.2. A kurzust oktató tanár	dr. Bartha Krisztina
2.3. A szeminárium oktató tanár	dr. Bartha Krisztina
2.4. Évfolyam	I.
2.5. Félév	I. félév
2.6. Számonkérés módja	vizsga
2.7. A tantárgy típusa	DS

3. Becsült tanulási idő

3.1. Heti óraszám	3	3.2. kurzus	2	3.3. szem./labor	1
3.4. A tantervben szereplő összes óra	42	3.5. kurzus	28	3.6. szem./labor	14
A tanulási idő megoszlása					Órák
Tankönyv, könyvészeti forrás, jegyzet alapján történő tanulás					10
További dokumentáció a könyvtárban, elektronikus felületeken, vagy terepen					10
Szeminárium/labor feladatok elvégzés, referátumok, portfóliók, esszék					10
Tutorális tevékenységen való részvétel					1
Vizsga					2
Más tevékenységek					-
3.7. Az egyéni (nem tantervben szereplő) tanulás óraszám					33
3.8. Teljes félévi óraszám (tantervi és egyéni)					75
3.9. Kreditek száma					3

4. Tantárgyi előfeltételek (ha szükséges)

4.1. tantervi, kurrikuláris	-
4.2. kompetenciákhoz kapcsolódó	-

5. Feltételek (ha szükséges)

5.1. a kurzustartás feltételei	felszerelt tanterem (laptop, projektor, internet)
5.2. a szeminárium/labor tartásának feltételei	felszerelt tanterem (laptop, projektor, internet), mozgatható asztalok kiscsoportos tevékenységhez

6. A tantárgy révén megszerzett sajátos kompetenciák

6.1. Szakmai kompetenciák	A szakterminológia készségszintű használata, a nyelvtan elméleti kérdéseinek gyakorlatba ültetése. A nyelvtani ismeretek pedagógusi munka során való felhasználási lehetőségeinek megismerése és gyakorlása.
---------------------------	--

6.2. Transzverzális kompetenciák	Kritikai gondolkodás fejlesztése, a (nyelvészeti) tudás és az információszerzés módjának fejlesztése, ön- és társértékelés fejlesztése, az innováció lehetőségének biztosítása, motiváció fejlesztése.
----------------------------------	--

7. A tantárgy célkitűzései (a megszerzett kompetenciákhoz kapcsolódóan)

7.1. Általános célok	A tantárgy célja megismertetni az általános nyelvészet és a leíró nyelvészet alapvető terminusait, osztályozási módjait, megérteni a nyelvészeti rendszerek működését.
7.2. Sajátos célok	A hallgatók: <ul style="list-style-type: none"> - oldjanak meg nyelvtani feladatokat, - folytassanak párbeszédet általános és leíró nyelvészeti témákról - ismerjék a szakterminológiát - vitassák meg a felmerülő problémás kérdéseket.

8. Tantárgy tartalom

8.1. Kurzus (előadás)	Oktatási módszerek	Megjegyzések (Óraszám)
<p>1. téma: <i>A nyelvészet területei. Nyelv és kommunikáció. A közlési folyamat és a nyelv közlési funkciói</i></p> <p>Kulcsszavak: leíró és alkalmazott nyelvészet, a közlési folyamat modellje, adó, vevő, kód, kontextus, kontaktus, csatorna, Jakobson</p>	előadás, beszélgetés, vita	2
<p>2. téma: <i>A jel fogalma, a jelek tipológiája. A nyelv jelszerűsége. Nyelvi szintek és egységek. Nyelv és beszéd. A nyelv viszonyrendszere.</i></p> <p>Kulcsszavak: jel, jelölt, jelölő, deszignátum, denotátum, ikonikus/indexikus/szimbolikus jelek, nyelvi jel</p>	előadás, beszélgetés, vita	2
<p>3. téma: <i>A magyar hangok rendszere (Fonetika)</i></p> <p>Kulcsszavak: fonéma, allofón, a magán- és a mássalhangzók osztályozási módjai, zöngés, zöngétlen, mély, magas.</p>	előadás, beszélgetés, vita	2
<p>4. téma: <i>A magyar hangok rendszere (Fonetika)</i></p> <p>Kulcsszavak: fonéma, allofón, a magán- és a mássalhangzók osztályozási módjai, zöngés, zöngétlen, mély, magas.</p>	előadás, beszélgetés, vita	2
<p>5. téma: <i>Szófajtan</i></p> <p>Kulcsszavak: szófajok, átmeneti szófajiság, aktuális és grammatikai szófajúság</p>	előadás, beszélgetés, vita	2
<p>6. téma: <i>Szófajtan</i></p> <p>Kulcsszavak: szófajok, átmeneti szófajiság, aktuális és grammatikai szófajúság</p>	előadás, beszélgetés, vita	2
<p>7. téma: <i>Szóalaktan (Morfológia)</i></p> <p>Kulcsszavak: abszolút szótó, képző, jel, rag, ragozási/jelezési paradigma</p>	előadás, beszélgetés, vita	2
<p>8. téma: <i>Szóalaktan (Morfológia)</i></p>	előadás,	2

Kulcsszavak: abszolút szótó, képző, jel, rag, ragozási/jelezési paradigma	beszélgetés, vita	
9. téma: <i>Mondattan (Szintaxis)</i> Kulcsszavak: szókapcsolat, szintagma, szabad/kötött bővítmény, mondattípus, bővítmény	előadás, beszélgetés, vita	2
10. téma: <i>Mondattan (Szintaxis)</i> Kulcsszavak: szókapcsolat, szintagma, szabad/kötött bővítmény, mondattípus, bővítmény	előadás, beszélgetés, vita	2
11. téma: <i>Lexikológia</i> Kulcsszavak: szóképlet, szókincs, alapszó-kincs, jövevényszavak, idegen szavak	előadás, beszélgetés, vita	2
12. téma: <i>Szemantika</i> Kulcsszavak: denotatív, konnotatív, referenciális jelentés, szinonímia, antonímia, poliszémia, mezőösszefüggés	előadás, beszélgetés, vita	2
13. téma: <i>Szövegtani alapismeretek</i> Kulcsszavak: szöveg, szövegtípus, bekezdés, tételmondat, kulcsszavak, szöveggöngyölítés és szöveggöngyölítés. Szövegtípusok.	előadás, beszélgetés, vita	2
14. téma: <i>Szövegtani alapismeretek. Pragmatika</i> Kulcsszavak: beszédaktus, a mondat cselekvésvértéke, a beszédaktusok típusai, a mondattípusok, közvetett beszédaktusok	előadás, beszélgetés, vita	2
8.2. Szeminárium	Oktatási módszerek	Megjegyzések (Óraszámok)
1. téma: <i>Nyelv és kommunikáció. A közlési folyamat és a nyelv közlési funkciói</i>	gyakorlás, beszélgetés, magyarázat	1
2. téma: <i>A jel fogalma, a jelek tipológiája. A nyelv jelszerűsége. Nyelvi szintek és egységek. Nyelv és beszéd</i>	gyakorlás, beszélgetés, magyarázat	1
3. téma: <i>A nyelv viszonyrendszere. A magyar hangok rendszere</i>	gyakorlás, beszélgetés, magyarázat	1
4. téma: <i>A magyar hangok rendszere</i>	gyakorlás, beszélgetés, magyarázat	1
5. téma: <i>Szófajtan</i>	gyakorlás, beszélgetés, magyarázat	1
6. téma: <i>Szófajtan</i>	gyakorlás, beszélgetés, magyarázat	1
7. téma: <i>Morfológia</i>	gyakorlás, beszélgetés, magyarázat	1
8. téma: <i>Morfológia</i>	gyakorlás,	1

	beszélgetés, magyarázat	
9. téma: Szintaxis	gyakorlás, beszélgetés, magyarázat	1
10. téma: Szintaxis	gyakorlás, beszélgetés, magyarázat	1
11. téma: Lexikológia	gyakorlás, beszélgetés, magyarázat	1
12. téma: Szemantika	gyakorlás, beszélgetés, magyarázat	1
13. téma: Szövegtan	gyakorlás, beszélgetés, magyarázat	1
14. téma: Komplex gyakorlatok	gyakorlás, beszélgetés, magyarázat	1

Kötelező szakirodalom (fejezetenként a megfelelő órára):

- Keszler Borbála – Lengyel Klára (2020): *Kis magyar grammatika*. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Gyakorlókönyvek (fejezetenként a megfelelő órára):

- P. Lakatos Iona (szerk.) (2007): *Grammatikai gyakorlókönyv*. Bessenyei György Kiadó, Nyíregyháza.
- Keszler Borbála – Lengyel Klára (2009): *Magyar grammatikai gyakorlókönyv*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Ajánlott szakirodalom

- Crystal, David (2003): *A nyelv enciklopédiája*. Osiris, Budapest.
- Kenesei István (2016): *A nyelv és a nyelvek*. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- Kiefer Ferenc (szerk.) (2006): *Magyar nyelv*. Akadémiai Kiadó, Budapest.

9. A tantárgy tartalmának egyezése a szakhoz kapcsolódó területen a tudományos közösség, a szakmai szövetségek és a munkaadók elvárásaival

A tantárgyi tartalmak megfelelnek a más egyetemek által is megfogalmazott tematikáknak, a későbbi versenyvizsga követelményeknek és a fokozati vizsgák által elvárt tartalmaknak.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1. Értékelés módja	10.2. Értékelési módszer	10.3. Súly (%) a végső jegyben
10.4. Kurzus	írásbeli	50%	
10.5. Szeminárium	teszt és félévi tevékenység elbírálása	50%	

10.6. Minimálisan elvárt teljesítmény:

Az alapvető nyelvtani ismeretek megléte, szakterminológia minimális ismerete és megfelelő használata, az elméleti tudás gyakorlatba ültetése.

Egyéb pontosítások: A vizsgázáshoz és a szemináriumokon való aktív részvételhez az általános könyvészetben megadott szövegek vagy szövegrészletek elolvasása ajánlott, a kötelező olvasmányok elolvasása vizsgakövetelmény. A gyakorlókönyvek használata a szemináriumokra való felkészülésben és a vizsga sikeres megírásához ajánlott. A bibliográfiai tételek a PKE könyvtárából, magyar nyelv és irodalom részlegről kölcsönözhetők vagy a helyszínen használhatók.

Jelenléti követelmények: Az előadásokon 50%-os részvétel kötelező. A szemináriumokon 70%-os a

részvételi kötelezettség (a 7 alkalomból 2-szer lehet hiányozni).

A duplaszakos vagy dolgozó hallgatók esetén 50%-os a részvételi kötelezettség, de ez csak akkor fogadható el, ha a félév elején a hallgató írásban igazolja egyéb státusait.

Kitöltés dátuma

A kurzust tartó oktató aláírása

A szemináriumot tartó oktató aláírása

2024. szeptember 16.

dr. Bartha Krisztina

dr. Bartha Krisztina

Tanszéki jóváhagyás dátuma:

A tanszékvezető aláírása: